

Försvarshögskolan

Trauma och George Floyd

Varför Sverige brydde sig

Joel Ahlfors

Självständigt arbete, 15 hp

Statsvetenskap med inriktning krishantering och säkerhet

Påbyggnadskurs i politik och krig

HT 2021

Handledare: Arita Holmberg

Antal ord: 11 843

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
1.1 Bakgrund	2
1.2 Problemformulering	3
1.3 Frågeställning	4
1.4 Avgränsningar	5
2. Tidigare Forskning	5
2.1 Känslor – vad är det?.....	5
2.2 Trauma inom Internationella Relationer	7
3. Tillvägagångssätt	12
3.1 Metod	12
3.2 Material	14
4. Analys	15
4.1 Uttryck av trauma.....	15
4.1.1 Text och språk	15
4.1.2 Bilder och filmer.....	20
4.2 Överföring av trauma	23
4.2.1 Vittne	23
4.2.2 Kultur.....	24
4.2.3 Socialisering	25
5. Diskussion	27
5.1 Slutsats	27
5.2 Bidrag	38
5.3 Vidare forskning.....	29
6. Referenslista	31

1. Inledning

1.1 Bakgrund

George Floyd dog den 25 maj 2020 i Minneapolis i USA. Efter ett larm om en person som har försökt betala med falska sedlar anländer 4 poliser till affären och griper Floyd utanför när han sitter i sin bil. Han sätts i handbojor och en av poliserna, Derek Chauvin, placerar sitt knä på hans nacke i ca. 9 minuter. Efter flera rop på att han inte kan andas svimmar Floyd (PoliceActivity, 2020) och han tas till ett sjukhus där han senare bedöms som död med orsaken av kvävning och nacktryck (Taylor, 2021). En video hade tagits av ett vittne som snabbt spreds bland Black Lives Matter aktivister och senare fanns den överallt – på traditionell media såväl som social. Demonstrationerna drog igång samma dag i Minneapolis vid korsningen där Floyd hade dött och under demonstrationen ska flera polisbilar och byggnader ha vandaliserats av demonstranter. Dagen därpå hade demonstrationerna spritt sig till andra städer såsom Los Angeles, Memphis och Portland (BBC, 2020a).

Demonstrationerna spred sig också till flera andra städer och pågick under flera veckor. Vid demonstrationerna förekom plundring av flera affärer och byggnader över hela landet vilket ledde till att dåvarande president Donald Trump fördömde demonstrationerna och etablerade utgångsförbud. Vidare hotade han med att skicka in tungt beväpnad militär (Altman, 2020). Demonstrationerna var för det mesta fredliga men vid vissa tillfällen drabbade polis och demonstranter samman (Baker och Dewan, 2020). I stort kan perioden beskrivas som civil oro.

I samband med Chauvins dom släpptes det flera artiklar som beskriver hur USA upplevde ett trauma där vissa diskuterar konceptet om *racial trauma* medan andra menar att Floyds mord ledde till ett kulturellt trauma bland vita (Howell och Mikhail, 2021; LaMotte, 2021; Onwuachi-Willig, 2021; Rolley, 2021; WBUR, 2021). Känsloernas roll hamnade således i rampljuset. Till exempel betonade vissa nyhetsartiklar att vid demonstrationerna fanns det en tydlig ilska, speciellt mot den amerikanska polisen och den strukturella rasismen. Därutöver fanns det en viss sorg och smärta bland demonstranterna vilket flera bilder också illustrerar (CNN, 2021; Vera och Murphy, 2020). Detta stämmer överens med en studie som undersökte underliggande känslor bland demonstranterna. Deras resultat visade att ilska och sorg var de två mest frekvent uttryckta känslorna (Vance och Potash, 2021). Även psykologiska studier gjordes som visade att sorg och ilska hade ökat veckorna efter Floyds mord (Eichstaedt et al., 2021). En annan studie visade att många i USA kände ilska,

frustration, sorg, smärta och skam över vad som hade hänt (Cumberland et al., 2021). Floyds död var uppenbarligen en känslsam händelse för USA.

1.2 Problemformulering

George Floyds mord skulle inte vara speciellt. Få dödsoffer får lika mycket uppmärksamhet som Floyd men trots det betraktades mordet som en global händelse och tragedi som väckte starka reaktioner hos andra befolkningar än det amerikanska folket. Liknande händelser skulle vara terrorattacken som inträffade den 11:e september år 2001, folkmordet i Rwanda 1994 och under andra världskriget vilket ledde till demonstrationer och kraftfulla uttal av politiska figurer och aktivister runt om i världen. Känslor har vid ett flertal tillfällen spritt sig (Hutchison, 2010) men få av dessa händelser fokuserar på ett mord. Tillsynes är dessutom Floyds mord ingen ny händelse samt reaktionen som den väckte och diskurserna som följde var inte heller helt nya för det amerikanska folket. En liknande situation utspelade sig 1991 när Rodney King blev ett offer för polisbrutalitet i Los Angeles vilket ledde till kravaller som pågick under flera dagar (Adams, 2016). Därtill finns mordet på Breonna Taylor och Eric Garner vilket också väckte diskurser om rasism och samhällskontraktet (BBC, 2020b; Schuppe, 2020). Från utsidan skulle man alltså kunna tro att George Floyd skulle bli ännu ett bortglömt namn. Dock blev det inte så. I stället blev George Floyd ett namn som väckte reaktioner hos flera befolkningar. Storbritannien, Norge, Frankrike och Sverige är bara några av dem länder där flera människor gick samman för att protestera tillsammans med det amerikanska folket (Francois, 2020; Koram, 2020; Nickel, 2020; Sima, 2020). Därtill började även dessa länder diskutera strukturell rasism, samhällskontraktet och rasism som har tillåtits förbli genom historien. Exempelvis fördes det diskurser i Sverige om polisens roll och befogenheter samt hur statyer på historiska figurer som har bidragit till den strukturella rasismen får stå kvar (Arnstad, 2020). Det skedde således i stort sett samma händelseförlopp i Sverige som i USA. Alltså går det att påstå att George Floyds mord är en empirisk avvikelse - känslor har spritt sig.

Hur känslor sprider sig och påverkar människor socialt och politiskt är något som flera forskare har undersökt och gjort fallstudier på både befolkningar och mindre grupper i samhällen (Bleiker och Hoang, 2006; Caruth, 1991; Edkins, 2003; Hutchison, 2010; Meskill, 2006; Eyerman, 2004; Bayatrizi et al., 2021). Men, litteratur om känslor har varit tydlig om att språkliga, sociala, och kulturella skillnader hindrar vissa grupper av människor från att förstå andras känslor (Ahmed, 2014; Crawford, 2000; Hutchison, 2010; Jasper, 1998).

Speciellt har trauma setts som ett ytterst personligt och obeskrivligt fenomen som gör det svårt för en större grupp att förstå en individs eller mindre grupps upplevda trauma. För det mesta anses känslor 'behållas' inom en grupp. Därför har händelser och tragedier främst analyserats med ett grupp eller nationellt perspektiv eftersom det teoretiskt sett finns för många hinder som stoppar trauma från att sprida sig utanför en befolkning. Men som tidigare beskrivits har det inträffat. Känslor, inklusive trauma, har visat sig vara kapabla till att påverka människor utanför den traumatiserade befolkningen. George Floyds mord blir därmed även en teoretisk avvikelse.

1.3 Frågeställning

Denna uppsats ämnar att undersöka hur trauma, som har sitt ursprung i en grupp, kan påverka en annan grupp trots språkliga, sociala och kulturella hinder. Därtill argumenterar uppsatsen att det som i forskningen konceptualiseras som hinder i stället borde ses som vägar för trauma för att kunna inkludera avvikelser såsom Floyds mord i teorin. Hur trauma kan spridas är viktigt att förstå för att känslor delvis styr politik. Politik är inte rationell eller okänslig eftersom den styrs av vad människor tycker är aktuellt att diskutera. Dessutom har trauma visat sig vara betydelsefullt vid kristillstånd, särskilt där ett subjekts säkerhet upplevs vara hotad (Hutchison, 2010). Hur trauma kan bli globalt och till följd av det påverka utomstående aktörers politik och upplevd säkerhet är därmed relevant att undersöka. Inomvetenskapligt bör även förståelsen av trauma breddas då den nuvarande uppfattningen är att det 'behålls' inom en grupp och har mycket svårt att påverka utomstående grupper. Trauma har dock visat sig inte nödvändigtvis vara specifik för en grupp utan är kapabel att påverka flera grupper i flera olika sociala och politiska kontexter. Uppsatsens bidrag är således till forskningsområdet internationella relationer och känslor inom IR genom att analysera Black Lives Matter demonstrationerna i Sverige efter George Floyds mord år 2020. Vidare ska uppsatsen tillämpa Emma Hutchisons teori om trauma för att besvara följande frågeställning:

- Hur kan Black Lives Matter demonstrationerna i Sverige efter George Floyds mord förklaras med begreppet trauma?

För att besvara denna forskningsfråga krävs två följdfrågor som uppsatsen ska besvara. Dessa är:

- Vilka uttryck för trauma går att identifiera hos Black Lives Matter demonstranterna?

- Hur har traumat spridit sig från Black Lives Matter demonstrationerna i USA till dem i Sverige?

1.4 Avgränsningar

Uppsatsen avgränsas till att fokusera på Black Lives Matter (BLM) demonstrationerna i Sverige trots att liknande demonstrationer skedde i andra länder. Anledningen till det är att språk har en mycket betydelsefull roll i att förmedla känslor. För att kunna förstå vilka känslor som uttrycks och hur dessa känslor kopplar an till större diskurser och narrativ krävs en djupare förståelse av språket och kulturen samt en delad social mening (Ahmed, 2014; Crawford, 2000; Hutchison, 2010; Jasper, 1998). Därmed, med utgångspunkt i författarens position och för att undvika tolkningsfel eller missrepresentation, bör denna uppsats endast fokusera på Sverige.

Inom den mångfacetterade litteraturen av trauma och känslor finns det flera olika uppfattningar om definitioner, sanna naturer, effekter, osv. Denna uppsats försöker inte hantera all denna litteratur utan tillämpar en bred förståelse av dessa koncept samt fokuserar på ett snävt forskningsområde inom internationella relationer där trauma har används för att förstå hur, vid tiden dem inträffade, traumatiska händelser hade social och politisk påverkan. Mindre inomvetenskapliga debatter debatteras inte i denna uppsats utan fokus ligger på hur trauma har sociala och politiska konsekvenser genom överföring.

2. Tidigare forskning

2.1 Känslor – vad är det?

Forskningen om känslor har främst skett inom sociologi, filosofi och psykologi där det finns flera teorier om hur känslor påverkar människor, vad känslor är samt historiken kring hur vi tänker om känslor. Sara Ahmed menar att vår nutida förståelse av känslor har sina rötter i historiska verk och språk. Hon skriver:

“[i]t is significant that the word ‘passion’ and the word ‘passive’ share the same root in the Latin word for ‘suffering’ (*passio*). To be passive is to be enacted upon, as a negation that is already felt as suffering. The fear of passivity is tied to the fear of emotionality, in which weakness is defined in terms of a tendency to be shaped by others.” (2014: 2)

Vidare påstår hon att denna uppfattning av känslor, något som gör en person eller grupp passiv och påverkningbar, bidrar till uppfattningen att känslor är 'underordnat' förnuft och motverkar rationalitet. Dessutom kopplar hon detta till språket som används inom evolutionsteorin där Charles Darwin antyder att känslor kommer från tidigare människor och att dagens människor har på ett vis 'vuxit ur' sitt behov av känslor. Därtill beskrivs evolutionsteorin som en berättelse om *the triumph of reason* där människor har lärt sig att styra känslor i stället för tvärtom (Ahmed, 2014). Det har alltså etablerats en hierarki mellan känslor och förnuft. Simon Koschut et al. (2017) instämmer och tillägger att det även finns en hierarki mellan känslor. Vissa känslor talas om som rationella medan andra anses orationella. Det finns en gemensam förståelse bland grupper om vilka känslor som är acceptabla att uttrycka medan andra är olämpliga. Det existerar därmed en hierarki inom hierarkin. Därutöver har känslors roll i hierarkin förstärkts av senare uppfattningar inom politik. Politiken vill gärna se sig som rationell och förnuftig – speciellt människorna som agerar inom den (Hutchison, 2018). Känslomässiga handlingar har således främst setts som olyckor som har stört förnuftigt politiskt beslutsfattande och förvridit människors syn på verkligheten (Hutchison, 2018). Känslor har helt enkelt bara varit i vägen.

Vad känslor består av är en pågående debatt både mellan och inom disciplinerna. Exempelvis påstår vissa forskare att känslor är känslan av kroppslig förändring som påverkas av människors uppfattningar av händelser som sker kring dem. Till exempel skulle en människa känna rädsla för att hjärtat slår snabbare, huden svettas och musklerna spänner sig för att en tiger kommer springandes mot dem. Känslorna är således en biologisk reaktion (Ahmed, 2014). På motsatta hållet finns filosofer såsom Aristoteles som menar att känslor är kognitiva då känslor är själva bedömningen att tigern är farlig. Känslan rädsla kommer från uppfattningen av en aktiv fara och därmed är den inte biologisk (Ahmed, 2014). Därtill finns det forskare som menar att det är en blandning av dessa - känslor är både kroppsliga reaktioner och kognitiva (Ahmed, 2014). Inom sociologi är en av de främsta uppfattningarna att känslor är ett utfall av sociala processer och intresset att undersöka känslor ligger i att förstå hur de spelar in i beslutsfattande. Känslor anses som signifikanta endast i den bemärkelsen att de spelar roll i konstruktionen av sociala relationer, processer och intuitioner men huruvida detta leder till handlingar är oklart. Som Jack Barbalet skriver "there are theories of emotion which function through strongly cognitive categories, involving interpretive processes, which facilitate emotional experiences." (1998: 10) Dock

fortsätter han och påstår att känslor i dessa fall är reflektioner av kulturella värderingar och signaler. Känslor är således främst en mellanhand mellan sociala värderingar och beteende.

I och med att känslor sträcker sig över en mängd forskningsfält är det svårt att få en hel förståelse av *vad* känslor egentligen är. Olika fält har sina olika intressen av att beskriva känslors natur och effekt vilket leder dem till att ge olika svar till samma fråga.

2.2 Trauma inom Internationella Relationer

Känslor är dock inte ett ämne som bara dessa discipliner har undersökt utan det har växt alltmer inom internationella relationer då det finns en tydlig koppling mellan känslor och politik. Antalet fallstudier som har behandlat trauma har vuxit speciellt mycket i och med att traumatiska händelser har en tendens att driva politik. Till exempel drev den traumatiska händelsen den 11:e september till att flera stater skaffade ny terrorlagstiftning eller folkmordet i Rwanda 1994 som både drev befolkningen isär och sedan ihop. Trauma har en aktiv roll i att forma vår omvärld.

Likt litteraturen om känslor finns det flera debatter om *vad* trauma är men det finns gemensamma drag. Emma Hutchison beskriver trauma som upplevda händelser som drar på känslor av chock och skräck då personen eller personerna som upplevde händelsen inte kan koppla den till ett minne (2010). Händelsen blir något ofattbart som inte går att resonera kring eller förstå varför den har inträffat. Cathy Caruth beskriver en liknande process om trauma som en ofattbar upplevelse. “[W]hat returns in the flashback is not simply an overwhelming experience that has been obstructed by a later repression or amnesia, but an event that is itself constituted, in part, by its lack of integration into consciousness.” (1995: 152) Även Michael Humphrey instämmer och menar att trauma är ett symptom av en hemsk upplevelse som inte blir ett minne eftersom det inte kan bli “psychologically digested” (2010: 38). Forskare menar alltså att trauma till stor del handlar om en upplevelse som den traumatiserade inte kan förstå på samma sätt som en ‘vanlig’ otäck upplevelse. Skillnaden ligger i hur trauma vägrar att assimileras i minnet och bli en ‘vanlig’ händelse. I stället fastnar det som *flashbacks*, något som triggas av sk. triggersstimuli där upplevelsen tvingar sig fram i huvudet igen utan förvarning vilket leder till chock, stress, rädsla och sorg. Detta grundar sig i forskning inom psykologi där det benämns som posttraumatisk stressyndrom (PTSD) som beskriver en upplevelse som i efterhand kan bli helt obegriplig och upplevelsen har både psykologiska och fysiska symptoms såsom mardrömmar, ont i huvudet, hjärtklappning, nedstämdhet, m.m. (Holmér, 2018).

Trauma förstås ofta som isolerande då individer som upplever trauma har svårt att beskriva vad de går igenom och smärtan de känner. Även inom psykologin ses isolering som ett symptom av en traumatisk upplevelse (Holmér, 2018). Detta diskuteras även inom IR:s förståelse av trauma där det ofta ses som en “experience of a world unmade and undone” (Philipose, 2007: 62); en världsomskakande händelse som den traumatiserade inte kan reagera på eller resonera kring efteråt (Britzman, 2000). Hur ska en individ eller grupp förmedla det trauma de har upplevt om de inte själva kan förstå vad som har hänt eller hur? Dock har det blivit tydligt att trauma kan förmedlas eller spridas till vittnen, vilket bevisats i det flertalet fallstudier som gjorts och de exempel som nämnts i denna uppsats. Till exempel kan trauma spridas till vittnen genom *distant survivor syndrome* som innebär att vittnen till hemska händelser kan uppleva en viss rädsla och stress (Hutchison: 2010). Att se sin världs kontinuitet brytas genom en hemsk händelse bryter narrativ som annars berättar för oss hur världen är. Dessutom kan det leda till ‘tänk om’ tankar. Exempelvis kan ett vittne börja föreställa sig hur dem skulle reagera om dem var offret i stället. Att vara ett direkt vittne kan alltså vara mycket traumatiskt. Dessutom finns konceptet om kulturell trauma. Här inträffar en händelse eller period som skakar om en grups identitet och sociala sammanhållning. Ett fragmenterat samhälle söker sedan att samla sig vilket kan leda till en ny förståelse av vad identiteten innebär; sociala sammanhållningssätt såsom normer och värderingar förnyas och förstärks eller ersätts; samt grupper söker att skapa ett nytt kontinuitet (Eyerman, 2004; Hirschberger, 2018; Hutchison, 2010; Smelser, 2004). Därtill går det att argumentera att smärta, såsom trauma, må vara ensamt men är inte helt privat utan aktivt söker uppmärksamhet. Isoleringen kan motverkas av önskan att få dem som man älskar att uppmärksamma ens smärta. Även om smärta kan upplevas ensamt är det inte privat eftersom ensamheten alltid ställs i relationen till andra. Som Ahmed skriver: “[a] truly private pain would be one ended by a suicide without a note. But even then one seeks a witness, though a witness who arrives after the anticipated event of one’s own death.” (2014: 29) Därutöver menar Ahmed att smärta är en del av den globala distributionen av makt eftersom beroende på vems smärta som hamnar i rampljuset så får en grupp antingen uppmärksamhet eller blir kvar i mörkret oavsett hur ‘mycket’ de lider. Narrativ om smärta har således en stor roll inom globala initiativ. Det finns således alltid ett vittne till trauma. Att vara vittne till trauma är också ett av de främsta sätten som trauma kan överföras genom.

Trauma kan också spridas på andra sätt. Ett av de främsta sätten som trauma kan få uppmärksamhet på är genom språk eftersom det är så människor kommunicerar idéer

och känslor (Hutchison, 2010). Dock är det lättare sagt än gjort då språket och orden som används samt dess symboliska meningar som ska förmedla traumat kan bli förvriden, missförstådd eller otydlig om deltagarna inte delar förståelse av *vad* orden innebär. Därför, om trauma ska kommuniceras effektivt måste deltagarna dela en kultur. Detta är något som flera forskare betonar såsom Ahmed:

“[t]here is a connection between the over-representation of pain and its unrepresentability. So, for example, I may not be able to describe ‘adequately’ the feelings of pain, and yet I may evoke my pain, again and again, as something that I have. Indeed, I may repeat the words ‘pain’ or ‘hurts’ precisely given the difficulty of translating the feeling into descriptive language.” (2014: 22)

Det måste finnas en lens som hjälper tolka orden. Även Neta Crawford belyser betydelsen av språk och hur kulturell distans eller skillnad mellan grupper eller individer leder till att känslor blir missuppfattade. Kultur är även användbart för att kunna använda analogiska argument eller metaforer i syfte av att väcka känslor (2000). Ords förmåga att förmedla känslor är bäst exemplifierad i proteströrelser där individer använder symboler, ordspråk och betydelsefulla ord för att skapa känslor hos människor i syfte av att dra dem in i rörelsen. (Jasper, 1998). Kultur bestämmer således till stor del vilka som kan och inte kan förstå en individs eller grupps trauma. Därmed kan kultur kopplas till identitet. Om vittnen kan förstå och har sympati för den traumatiserade lämnas ett negativt intryck av hotet och orsaken till traumat. Känslorna och traumat blir således upplevt ‘i andrahand’ av vittnena vilket leder till att hotet blir nu även ett hot mot vittnena som i sin tur etablerar en gräns mellan dem själva och hotet samt skapar en temporär “other” (Ahmed, 2014: 28). “The negative emotions of anger and sadness are evoked as the reader’s: the pain of others becomes ‘ours’, an appropriation that transforms and perhaps even neutralises their pain into our sadness.” (Ahmed, 2014: 21) Eftersom kultur kan separera dem som förstår från dem som inte förstår kan det således även skapa en ‘vi och dem’ dikotomi – ‘vem är det som förstår och delar smärtan?’ blir ‘vilka är oss och vilka är dem?’ James Jasper belyser liknande logik hos demonstrationer då han menar att hot som människor förkroppsligar ofta leder till skuldbeläggande och identifierandet av dem som är hotet också är orsaken till smärtan. Aversion leder sedan till ilska (1998). Det finns en tydlig koppling mellan trauma och dikotomin ‘oss och dem’ där vittnen som förstår kan ‘ta åt sig’ traumat genom att placera den traumatiserade och sig själv i kontrast med den uppfattade ‘dem’. Därutöver återkommer begreppet kulturell trauma som

handlar om hur en identitet fragmenteras efter en världsomskakande händelse. Om vittnen delar en identitet är det därmed också möjligt att de delar kultur och narrativ om omvärlden. Kultur är en lins som används för att förstå oss själv och omvärlden. Om den linsen delas med andra är det stor chans att båda delar samma identitet. Känslor kan således spridas med hjälp av kultur genom dess förmåga att fungera som en lins för människor att tolka och förstå känslor samt dess förmåga att kunna dela upp människor i 'vi och dem' vilket gör det möjligt för vittnen att 'ta åt sig' traumat. Sympati och solidaritet kan således binda samman vittnen och traumatiserade (Ahmed, 2014). Kultur är det andra sättet som trauma överförs genom.

Men kultur är inte den enda linsen som studiet av trauma kan använda. Delad social mening och sammanhållning är också något som krävs för att språk ska tolkas och känslor ska uppfattas. Människor är socialiserade till att uppfatta och uttrycka känslor inom sin grupp för att kunna behålla en gemenskap och en förståelse bland varandra. Hutchison betonar detta särskilt när hon beskriver bilders roll i att kommunicera känslor då det kräver en förmåga att förstå de underliggande betydelseerna och meningarna som bilderna ska förmedla (2010). Precis som tidigare beskrivits är trauma något som inte kan förklaras endast med ord utan det kräver en gemensam förståelse mellan den traumatiserade och vittnet i *vad* orden står för och innebär inom deras sociala uppfattningar. Känslor argumenteras därmed att vara sociokulturella fenomen. Det finns fyra grundläggande påståenden till denna uppfattning: 1) känslor baseras på tro, bedömningar, förväntningar och viljor vilket skapas av system såsom kulturell tro, värderingar och moraliska värderingar. 2) Tro, bedömningar, förväntningar och viljor är inte medfödda utan lärda. 3) Känslor är förbestämda förväntningar av grupper som är kontextbestämda och specifika för olika sociala situationer. 4) Känslor är till för att förhindra oönskade beteenden samt för att förstärka och behålla kulturella värderingar (Armon-Jones, 1986; Jasper, 1998). Hur människor socialiseras har enligt dessa påståenden stor betydelse för vilka känslor de känner och förstår i specifika sammanhang. För trauma innebär det att en gemensam eller liknande socialisering leder till att det lättare kan kommuniceras då det finns en inneboende förståelse av vad situationen är och hur den ska uppfattas. Socialisering är således det tredje sättet som trauma överförs genom.

Representational practices är ett av dessa sätt som trauma kan kommuniceras på. De används av både de traumatiserade och vittnena och berättar om trauma genom att använda sociala symboler och lingvistiska mönster som är specifika temporalt och spatalt. Dessa *practices* skapas av och tillämpas av grupper och således kan bara individer och aktörer, såsom media, som tillhör den gruppen tolka och förstå meningen i vad som

kommuniceras (Hutchison, 2010). Emma Hutchison nämner fem betydelsefulla *practices* som används för att förmedla trauma: texter, bilder, tal, gester och film. Därtill betonar hon betydelsen av två former: ord och bilder (2010). Ord har visat sig vara kapabel till att kommunicera trauma om mottagarna förstår språket samt delar kultur och social mening så att de också förstår hur orden kopplar till specifika idéer och känslor. Ordens underliggande sociala och symboliska mening måste tolkas 'rätt'.

Bilder är också effektiva i att förmedla trauma och känslor generellt (Hutchison, 2010). Till exempel finns det slående fotot på den sk. *Napalm girl* som togs under Vietnamkriget 1972. Andra exempel är nyhetsbilderna som togs på The World Trade Center under 9/11 som spred terror till många i väst och *V-J Day in Times Square* som symboliserade slutet på andra världskriget och fred i världen. Det finns således en stark likhet med tidigare forskning om media representation och *diffusion*. Exempelvis, Joseph Campbell som avslöjar myter kring kända bilder i amerikansk journalism och hur det har påverkat amerikaners bild av olika händelser (2017). Liknande fallstudier har även gjorts inom ramen av trauma som exempelvis Kaplan som skrev om hur Irakkriget representerades i media (2005). Bilders roll i att kommunicera meddelanden till samhällen är därmed väl förstådd. Gällande representationer av våld och smärta, såsom trauma, kallas foton och berättelser som väcker starka känslor för *iconic artefacts* för att de lyckas göra annars privat smärta allmänt (Butler refererad i Hutchison, 2010). "By providing an emotional object of identification, such representations allow one to work through feelings within a wider community of mourning." (Hutchison, 2010). Skillnaden mellan *representational practices* från andra uttryck trauma är att dem gör traumat något meningsfullt för andra. Det väcker känslor som får vittnen att vilja agera eller känner sig delaktiga i det som pågår just på grund av de känslor som dem uppfattar.

Ett problem som ofta uppstår när forskare genomför fallstudier angående trauma är att kunna urskilja falsk empati från verklig. Till exempel har väst ofta kritiserats för att de verkar ambivalenta till katastrofer som sker i den utvecklade världen. Flera högt uppsatta politiker i väst tycks inte riktigt engagera sig sådana händelser mer än att säga att det som hände var förskräckligt och att detta har etablerat en regim av beklagande (Boltanski och Chouliaraki refererad i Hutchison, 2010). *Empty empathy* beskriver känslor som empati eller medlidande som inte leder till ansvarstagande eller handling från vittnets sida. Indignation är en stark känsla i detta fall då det ofta leder till handling tillskillnad från, exempelvis, förtvivlan. Dessutom har konceptet mycket att göra med hur vittnet uppfattar vad det ser.

“The empathy I felt for people in these scenes was “empty” partly because what I was seeing hardly seemed real. Where the film about the Rwandan women had seemed only too real to me, and thus overwhelming, coverage of the Iraq war seemed unreal” (Kaplan, 2005: 94). Detta innebär dessutom att media har en stor påverkan på om och hur människor uppfattar ‘hel’ eller ‘tom’ empati. Liknande finns konceptet om *co-suffering*. I stället för att vittnena lider med den traumatiserade lider de *för att* den traumatiserade lider. Dem blir ett objekt för vittnets lidande där de förblir ‘de’ tillsammans med deras trauma (Spelman refererad i Ahmed, 2014). Hur ‘äkta’ är den empatin när den traumatiserade blir ett objekt för vittnets känslor och känslorna som den traumatiserade känner ‘hålls på distans’? Även Kaplan beskriver detta som “spectators do not feel the protagonist’s trauma” (2005: 90) utan de känner empati för att de relaterar till sina egna traumatiska upplevelser. Den traumatiserades känslor blir anammade av vittnet som använder den traumatiserade för att uttrycka sina känslor. Fokus flyttas således från offret till vittnet.

Sammanfattningsvis är trauma en paradoxal upplevelse som både isolerar men också förenar individer och grupper i hopp om att återupprätta ett nedbrutet kontinuitet och fragmenterad identitet. Kultur samt sociala meningar och sammanhållning hjälper översätta trauma mellan individer såväl som grupper genom att kunna beskriva känslorna som den traumatiserade upplevde. Det finns i huvudsakligen tre sätt som trauma överförs genom: att vara vittne, delad kultur och delad socialisering. Vare sig empatin som vittnena uttrycker är genuin eller ‘tom’ är svårt att veta men om vittnet tar ansvar och handling är det möjligt att empatin är ‘hel’.

3. Tillvägagångssätt

3.1 Metod

Uppsatsens analys utgår från Emma Hutchisons artikel *Trauma and the Politics of Emotions: Constituting Identity, Security and Community after the Bali Bombing* (2010). Analysen kommer att söka efter *representational practices* för att identifiera känslor som demonstranterna i Sverige uttryckte som ska ha framkallats av trauma. Dessa uttryck ska sedan användas för att sedan resonera och argumentera till hur traumat har överförs från Black Lives Matter demonstrationerna i USA till dem som inträffade i Sverige. Som tidigare kapitel beskrev framkallar trauma ofta negativa känslor såsom rädsla, smärta, sorg och ilska. Dessutom framkallas även känslor såsom sympati och solidaritet. Därmed bör analysen söka

efter just dessa känslor i tal, texter, bilder, filmer och gester hos BLM demonstranterna. Vad som identifieras som uttryck för dessa känslor är följande:

Rädsla	Uttryck av verkliga eller inbillade hot och utsatthet. Därtill en förväntan av en otäck eller hemsk situation.
Smärta	Uttryck av att 'ha ont'. Detta kan vara i metaforer och liknelser eller fysiska reaktioner såsom att gråta.
Sorg	Uttryck av förlust. Detta kan vara i metaforer och liknelser eller fysiska reaktioner såsom att gråta.
Ilska	Uttryck av en aggressiv inställning till ett yttre hot eller hinder.
Sympati	Uttryck av medlidande och förståelse för en annans ont.
Solidaritet	Uttryck av sammanhållning och gemenskap.

Vidare är denna uppsats en kvalitativ textanalys av ord, bild och film. Denna metod har valts för att analysen ska använda begreppet *representational practices* som kräver en djupare läsning av materialet. Som nämntes i tidigare avsnitt är uttryck av känslor, speciellt trauma, ofta gömd i underliggande meningar i tal, bilder, osv. För att fånga upp vilka känslor som uttrycks i materialet måste de underliggande meningarna således identifieras och tolkas vilket kräver en genomgripande tydning av materialet samt en kulturell, social och språklig förståelse. Som beskrivits i avsnitt 1.3 Avgränsning kan och ska denna uppsats endast fokusera på Sverige just på grund av författarens position. Dessutom finns det svårigheter i att tillämpa en kvantitativ analys då känslor är svåra att kvantifiera eftersom dem är så abstrakta och kräver lins för att dem ska förstås (Armon-Jones, 1986; Crawford, 2000; Hutchison, 2010; Jasper, 1998). Dessutom krävs en textanalys av materialet eftersom texter har två funktioner: innebördsfunktion och interpersonell funktion (Bergström och Boréus, 2000). Med innebördsfunktion menas det att texter uttrycker något och med interpersonell funktion kan texten ses som en handling som påverkar någon eller något. Denna metod är till för att nå textens djupare mening vilket är vad en analys av *representational practices* kräver. Styrkan i denna metod ligger i att den är kompatibel med *representational practices*. Alltså bör denna uppsats genomföra en kvalitativ textanalys.

För att genomföra textanalysen ska materialet som samlas in tolkas utifrån tabellen ovan och sorteras utifrån vilka känslor som uppfattas. Materialet undersöks flera

gångar då det är sällan som endast en känsla uttrycks och därför återkommer samma material även flera gånger i analysen senare. En svaghet med denna metod är att det är just författarens tolkning av känslorna som uttrycks. Detta betonas även av Simon Koschut et al. som kallar det “[t]he problem of the subjective ontology of emotions” (2017: 485). Vid tolkning av ett så abstrakt koncept som känslor finns det en fallgrop i att författarens egna förutbestämda uppfattningar medvetet eller omedvetet påverkar deras analys av materialet. Precis som Brooke Ackerly och Jacqui True menar är det viktigt att forskare reflexivitet i relation till deras forskning dvs. att de ifrågasätter sin egen forskning och val av metod (2008). Även om forskaren försöker vara opartisk är det möjligt att dem låter sitt undermedvetna göra en del av analysen. För att undvika detta är det viktigt att tabellen ständigt används under analysen av materialet. Genom att gå tillbaka till den går det att se om omedvetna analyser eller avvikelser har skett då den berättar vad analysen ska leta efter. På så sätt kan tabellen användas för att ‘vakna till’ och låta medvetandet att styra igen.

Ett annat problem är svårigheten i att särskilja mellan vissa känslor såsom sorg och smärta. Såsom de beskrivs i tabellen och som materialet senare visar är dessa känslor mycket lika varandra då dem uttrycks på liknande sätt både fysiskt och i metaforer. Till exempel kan det vara svårt att veta om en person är ledsen eller har ont om den gråter på en bild utan att veta kontexten bakom bilden. För att lösa detta problem analyseras materialet flera gånger och från flera perspektiv; allt för att veta *varför* personen i bilden grät. Bilder tagna innan och efter samma händelse är användbara för att etablera ett händelseförlopp samt filmer som visar hela händelsen är ytterst användbara. Dessutom kan ord hjälpa att förmedla känslan. Uttryck av förlust tyder på att det är sorg som personen känner medan uttryck av ‘att ha ont’ kan innebära smärta. *Vad* personen som gråter säger spelar alltså också roll. Dock, som tidigare sagt kan även dessa uttryck vara mycket lika och därför måste även dessa tolkas med försiktighet.

3.2 Material

Som beskrevs i tidigare avsnitt tar *representational practices* ofta formen av texter, bilder, tal, gester och filmer. Materialet som används är bilder och filmer på demonstrationen i Stockholm den 3 juni 2020. Målet är att komma så nära demonstranterna som möjligt och därför krävs flera bilder och filmer av demonstrationen. Genom bilderna kan demonstranternas texter läsas då flera bär på skyltar med meningar och slagord som förmedlar olika budskap. Dessutom krävs bilder för att identifiera gester och symboler som

kommunicerar känslor. Detta kan även göras genom film då det finns flera videos som filmar demonstranterna både på Sergels torg och när de går. Därutöver finns det flera intervjuer med demonstranter där de beskriver hur de känner. *Representational practices* kommer således att identifieras genom bilder och filmer av demonstrationen.

Ett problem med materialet är att intervjuerna är sekundärkällor. Till exempel används intervjuer från Tänk till som var på plats den 3 juni. Frågorna som ställdes och val av person är bortom kontroll vilket gör att intervjun inte är i syfte av att besvara uppsatsens frågor. Dessutom är denna intervju redigerad vilket innebär att visst material är otillgängligt och vissa delar är inkluderade för att visa en sida av berättelsen. Dock, eftersom målet är att hitta uttryck för känslor hos demonstranterna så behövs ingen faktakontroll eller liknande då materialet som letas efter ska vara deras upplevelse. Materialets subjektiva natur gör att det inte krävs hela diskussioner utan små bitar av dialog funkar. Uttryck av känslor kräver inte en hel dialog utan en mening kan förmedla känslan. Hursomhelst måste intervjuer väljas med försiktighet för att inte förvränga vad som sägs.

På samma sätt som filmer kan redigeras för att visa en sida av berättelsen kan bilder tas i syfte av att berätta en viss version. Bilderna hämtas hos traditionella medias hemsidor såsom Expressen, Aftonbladet och Svenska Dagbladet där de används för att illustrera en viss händelse. Men eftersom artikeln i sig inte är av intresse utan endast vad som finns på bilden behövs ingen speciell försiktighet i valet.

4. Analys

Analysen som följer är strukturerad per följdfråga och är således indelad i två underrubriker. Den första är "Uttryck av trauma" som är indelad i två avsnitt där den första analyserar text och språk för att identifiera *representational practices* och det andra avsnittet analyserar bilder och filmer. Den andra underrubriken, "Överföring av trauma" är indelad i tre avsnitt som diskuterar överföringen av trauma från USA till Sverige med hjälp av känslorna som identifierades i tidigare del. Det första avsnittet visar hur Sveriges som vittne 'tog åt sig' traumat; det andra avsnittet visar hur traumat överfördes genom kultur; och det sista visar hur delad socialisering gjorde det möjligt för traumat att sprida sig.

4.1 Uttryck av trauma

4.1.1 Text och språk

Flera deltagare håller skyltar med texter som förmedlar ilska. Exempelvis, på Sergels Torg den 2 juni, fanns det många människor med skyltar med flera budskap. Vissa förmedlar ilska genom orden “no justice, no peace” och “defund the police” (Ekströmer, 2020a). Den första refererar till ett slagord som BLM rörelsen använder som menar att säkerhet, rättvisa och ansvarighet måste etableras för att fred ska komma till samhället och människor ska bli trygga (Kroc Institute, 2020). Slagordet representerar en frustration av att inte känna sig välkommen eller säker i samhället. Detta går hand i hand med det andra budskapet ‘defund the police’ som blev en stor nationell debatt i USA om polisens roll, deras befogenheter och medel (Ray, 2020). Det finns en ilska och frustration i att polisen, vars roll är att vara folkets beskyddare, har brutit samhällskontraktet genom att mörda en obeväpnad civil person. I en intervju säger en demonstrant “[d]et är inte vad en polis gör. En polis ska skydda en person. Inte döda den.” (Tänk till, 2020, 0:30) Frustrationen och ilskan fanns därmed även hos de svenska demonstranterna.

Vidare finns skyltar med #ACAB (Ekströmer, 2020a) som står för “all cops are bad” som också betonar ilskan med att polisen inte tar sitt ansvar som beskyddare och som konsekvens ses dem som ett hot mot samhällsfreden. Vid senare tillfällen återkommer samma meddelande med orden “no justice; no peace; no racist police” (Aftonbladet, 2020). Polisen i detta fall är oförbätterlig och ‘vi och dem’ dikotomin blir absolut. Det finns dock en till ‘dem’ som kan identifieras bland demonstranterna vilket är ‘de tysta’. Flera skyltar lyder “silence is violence” (Ekströmer, 2020b) eller liknande som menar att det finns en tyst befolkning vars tystnad om strukturell rasism skadar BLM:s uppdrag och att ‘de tysta’ också har ett ansvar i att stå upp för rättvisa. Anmärkningsvärt är att frasen “white silence is violence” återkommer på flera ställen (Aftonbladet, 2020) vilket kan betyda att ‘de’ förkroppsligas av den vita befolkningen. Även i en intervju med TV4 Nyheter säger en demonstrant att det är viktigt för vita föräldrar att lära sina barn om rasism (2020). Den vita befolkningen utgör således också ett ‘de’. Båda dessa ‘de’ identifierades även i BLM demonstrationer i USA där samma eller liknande budskap förmedlades (CNN, 2021).

Andra budskap av ilska är “no more silence” och “enough is enough” som menar att människor har fått nog av brutaliteten och vill att åtgärder tas. En liknande skylt lyder “say their name” och presenterar flera afroamerikaner som har omkommit i interaktioner med den amerikanska polisen (Aftonbladet, 2020). Återigen finns en frustration och ilska i att det har gått så långt och att något måste göras. Aversion blivit ilska (Jasper, 1998) och ett negativt intryck har skapat en temporär “other” (Ahmed, 2014: 28) då entiteten

Ilkska är dock inte den enda känslan som åberopas. Flera skyltar har slagord som kommunicerar sympati och solidaritet. Till exempel “all lives don’t matter until black lives matter”, “together we are strong” och “i hear u; i support u” (Aftonbladet, 2020; Ekströmer, 2020a) förmedlar solidaritet och sympati för demonstranterna i USA. Traumat i USA har på så sätt bekräftats av de svenska demonstranterna och de ställer sig tydligt på deras sida. Även andra slagord såsom “justice for george floyd” förekom bland både demonstranter i USA såväl som i Sverige. Dessa ord förmedlar solidaritet då de svenska demonstranterna belyser amerikanernas krav på ansvarstagande hos polisen. Liknande slagord som “no freedom til we’re equal” går också att se bland demonstranterna i Sverige (Nackastrand, 2020) vilket har sitt ursprung i USA (CNN, 2021). Svenska demonstranter betonar gång på gång sitt stöd för demonstranterna i USA genom att repetera deras slagord för att sprida deras budskap samt genom att säga rakt ut att de är på deras sida.

I en intervju säger en demonstrant att “[v]i är här för att ta ställning och visa att vi verkligen vill att det här ska ta slut.” (Tänk till, 2020, 0:15) och senare i samma intervju menar en annan demonstrant att de måste “backa en broder” (Tänk till, 2020, 0:17). Vissa demonstranter menar även att de har ett ansvar i att visa solidaritet med de förtryckta oavsett vem det må vara (Tänk till, 2020). Demonstranterna ställer sig tydligt på BLM:s sida. Traumat har således bundit ländernas demonstranter samman vilket är en av dess funktioner (Ahmed, 2014). Återigen har BLM demonstranterna i Sverige anammat BLM demonstranterna i USA:s trauma genom att visa förståelse, sympati och solidaritet.

Jonathan Nackstrand (2020)

Slutligen uttrycker flera demonstranter smärta, sorg och rädsla. Flera demonstranter sa i en intervju att de blev ledsna och äcklade när de såg videon och därför har de valt att demonstrera. En demonstrant säger att dem “fick ont i hjärtat” (Tänk till, 2020, 0:56). I en annan intervju säger en demonstrant att hen inte orkar att se svarta människor dö längre och brister sen ut i gråt (Aftonbladet, 2020). Det fanns en tydlig sorg och smärta bland de svenska demonstranterna. Dessutom fanns det många skyltar som hade orden “i can’t breathe” (Aftonbladet, 2020; Ekströmer, 2020a; Fernvall, 2020) vilket var några av George Floyds sista ord. Slagorden förekom också ofta bland demonstranterna i USA (Deliso, 2021) och representerar den panik och smärta som George Floyd kände när han var under polisens knä. Orden har en viktig betydelse i detta sammanhang som ett uttryck för dem utsatta, dvs. minoriteter i USA, som förmedlar hur de upplever systemet de lever i. Paniken och rädslan att inte kunna andas likställs med upplevelsen att leva inom detta system. Detta kopplas även till diskursen om strukturell rasism. Därtill har orden betydelse i att de direkt kopplas till ett tydligt offer – George Floyd. Genom att repetera orden hålls han vid liv på ett vis då hans rop för hjälp och smärta inte låts försvinna ut i intet. De svenska demonstranterna använder därmed slagorden för att kommunicera delad smärta med den amerikanska befolkningen och sorg över händelsen. Offret George Floyd hålls vid liv och ‘bekräftas’ av demonstranterna som offer vilket även bekräftar hans smärta och sorgen av hans död.

I flera intervjuer betonar även många demonstranter att de är rädda (TV4 Nyheter, 2020; Tänk till, 2020). Vissa menar att rädslan kommer från tanken att det som hände George Floyd kunde ha hänt deras föräldrar och släktingar medan andra menar att det finns en allmän rädsla att inte känna sig säkert på gatan. Rädslan som upplevdes i USA har således också spritt sig till Sverige. Det uttrycks även genom att de demonstrerar då de bekräftar både sin egen och amerikanernas rädsla eftersom de känner ett behov av att uttrycka sig vilket trauma ofta driver människor att göra (Ahmed, 2014). Rädsla har fört människor samman både nationellt och internationellt. På nytt tar demonstranterna 'åt sig' traumat genom att bekräfta USA:s känslor samt uppleva deras smärta, sorg och rädsla. Därutöver bevisar svenskarna sin sympati.

Lotte Fernvall (2020)

4.1.2 Bilder och filmer

Vid demonstrationerna fanns det även flera symboler som förmedlade känslor. Den mest förekommande var en bild på en knuten hand uppåt i luften som precis som vissa slagord har sitt ursprung i demonstrationerna i USA (CNN, 2021). Gesten och bilden representerar enighet bland demonstranterna. Gester har en funktion i att visa stöd och binda människor samman (Novack och Goldin-Meadow, 2017). Till exempel finns den ikoniska scenen i

Hunger Games filmen när åskådarna sträcker upp *peace* symbolen tillsammans med huvudkaraktären för att visa solidaritet. Ett verkligt exempel skulle vara nazisternas Hitlerhälsning som visade enighet bland det tyska folket. På samma sätt symboliserar och kommunicerar en knuten näve solidaritet och ställningstagande mot rasism då de svenska demonstranterna tydligt ställer sig på BLM:s sida genom att använda deras symbol för att sprida samma budskap. Detta betonas speciellt när gesten används i samband med slagorden “i can’t breathe” som den gjordes under demonstrationen på Sergels torg (Aftonbladet, 2020). Dessutom symboliserar bilden av en knuten näve en viss bestämdhet och absolutism. En knuten näve förmedlar styrka, passion och påstridighet. Det går att föreställa sig alla debatter där deltagare slår handen i bordet för att de är frustrerade över sin motståndare eller tal med politiska ledare där dem viftar sin näve för att betona sin åsikt. En knuten näve representerar en kraftig ståndpunkt. Angående de svenska demonstranterna symboliserar det att de har bestämt sig för att rasism är dåligt och vägrar ändra sin åsikt – de har slagit näven i bordet. Precis som det tidigare avsnitt visade uttrycker de svenska demonstranterna återigen solidaritet med den amerikanska motparten och fastställer en absolut, men mer abstrakt “other” (Ahmed, 2014: 28) än tidigare, vilket är rasismen.

En annan gest som symboliserar solidaritet men också sorg samt smärta är när demonstranterna går ned på knä. Gesten kommer också från USA (CNN, 2021) och illustrerar hur polisen Derek Chauvin mördade George Floyd. Demonstranterna i USA använde gesten för att visa stöd för varandra och påminna omvärlden om mordet. På nytt hålls Floyd vid liv fast denna gång med hjälp av handlingen som dödade honom. Handlingen blev således en gest som symboliserar solidaritet, sorg och smärta bland dem amerikanska demonstranterna. Knäböjningen betyder också mycket för de svenska demonstranterna. Ett illustrerande exempel är den kontroversiella händelsen i Stockholm när en kvinnlig polis som skulle överse demonstrationen går ner på knä och sträcker ut en knuten näve. På videon jublar demonstranterna när polisen gör detta och senare kramar polisen flera demonstranter och många gråter (Åman, 2020). Gesten väcker känslor av sorg men också känslor av glädje troligtvis för att den samtidigt binder folk samman. Exempelvis en demonstrant uttrycker glädje av att så många har valt att demonstrera på Sergels torg (Aftonbladet, 2020). Därtill, genom att knäböja visar de svenska demonstranterna att de har sett videon på George Floyds mord och att de förstår vad som hände – gesten användes i samma sociala kontext som i USA. Därutöver använder de slagorden “i can’t breathe” i sammanhang med att de knäböjer för att betona sorgen, smärtan och paniken som Floyd och minoriteter upplever. Svenskarna

visar därmed solidaritet genom att repetera gesten precis som med den knutna näven. Traumas roll i att dra människor tillsammans bevisas på nytt.

Alex Ljungdahl (2020)

Ännu en symbol som förekom ofta under demonstrationen i Stockholm var en bild eller målning av George Floyd (Aftonbladet, 2020). Likt andra *iconic artefacts* genom historien har en specifik bild av Floyd blivit ett medel för att göra en privat smärta global. I demonstrationer i USA så väl som Sverige har Floyd blivit en ikon som representerar ännu ett offer av strukturell rasism samt förmedlar smärta och sorg över förlusten. Precis som slagorden “i can’t breathe” ‘bekräftar’ denna bild Floyd som ett offer genom att sätta hans död i rampljuset samt betona han och andra afroamerikaners smärta. De svenska demonstranterna visar att de förstår innebörden av hans död och vad den representerar för dem amerikanska demonstranterna. Dessutom, som i tidigare avsnitt, hjälper dem svenska demonstranterna att hålla honom vid liv genom att minnas vad han utsattes för och sprida budskapet om vad hans död betyder. Smärtan och sorgen över att vittna ett offer har traumatiserat Sverige och drivit människor till att demonstrera.

Ruth Richardson (2020)

Sammanfattningsvis går det att påstå att alla känslor, rädsla, smärta, sorg, ilska, sympati och solidaritet, gick att identifiera bland de svenska demonstranterna. Det fanns en rädsla i att bli det nästa offret; en smärta och sorg över att en person har blivit orättvist mördad; ilska att mördaren var en polis och en samhällsstruktur som gjorde det möjligt; sympati för de lidande; och solidaritet bland svenskarna som led med amerikanerna. Sverige upplevde således ett trauma.

4.2 Överföring av trauma

4.2.1 Vittne

Traumat spred sig från USA till Sverige på flera sätt; ett av dem var genom traditionella och sociala medier. Videon på George Floyds mord cirkulerade inte endast bland amerikaner utan fanns snabbt tillgängligt för omvärlden via nyhetshemsidan Storyful (FOX9 KMSP, 2020) och genom funktionen 'dela' kunde videon spridas till oändligt med människor. Svenskar skulle inte kunna undvika den länge. Sverige blev därmed nära intill ett direkt vittne till händelsen då videon visar händelsen när den pågår i förstapersonsperspektiv. Här passar begreppet *distant survivor syndrome* in. Som nämndes i "Tidigare forskning" kan en person bli traumatiserad genom att endast vittna en hemsk och otäck händelse (Hutchison: 2010). Att se en person kvävas till döds är förmodligen för många människor en hemsk och otäck upplevelse, så att vittna det skulle mycket väl leda till trauma. Bland de svenska

demonstranterna kunde *distant survivor syndrome* främst identifieras i intervjuerna där demonstranter visar en uppenbar rädsla och 'tänk om' tankarna som *distant survivor syndrome* leder till. Till exempel sa en demonstrant "[d]et kunde ha varit min mamma, min pappa, vem som helst!" (Tänk till, 2020, 0:56). Medias roll i att göra Sverige till ett vittne påminner också om forskningen kring *diffusion*; bilder och filmers roll i att förmedla budskap. Att se George Floyd bli mördad var därmed otäckt för svenskar.

De svenska demonstranterna visade också genom sin sympati och solidaritet att videon de vittnade resonerade med dem. Sverige var ett 'aktivt' vittne eftersom de demonstrerade överhuvudtaget. Deras agerande kan förklaras med konceptet om *empty empathy* som menar att ett vittne kan ha 'tom' eller 'hel' empati för en person eller grupp (Kaplan, 2005). Eftersom svenskarna valde att agera och, på ett vis, ta ansvar innebär det att de kände 'äkta' empati och möjligen indignation som drev de till att agera i stället för att vara förtvivlade och ledsna. Återigen illustreras det av intervjuerna där demonstranterna menar att de själva har ansvar; "[b]åde vita, svarta, alla har ett ansvar" (Tänk till, 2020, 2:04). Dock menar vissa även att andra grupper har ansvar såsom vita föräldrar i att lära sina barn om rasism (TV4 Nyheter, 2020). Detta kan anses som ett försök till att flytta ansvaret till en annan; i detta fall till en av 'de'. Empatin kan alltså ifrågasättas men majoriteten av demonstranterna betonade ändå att de har ansvar. De svenska demonstranterna upplevde därmed en 'hel' empati vilket betyder att videon var betydelsefull för dem och i längden blev känslorna de kände när de såg den det också. Sympatin och solidariteten band svenskar och amerikanare samman. Den traumatiska händelsen var inte längre något som hänt 'där borta' utan den fanns 'här' också.

4.2.2 Kultur

Traumat har även spridit sig genom kultur. Det illustreras främst med att svenskar faktiskt valde att demonstrera överhuvudtaget. Orden som användes för att beskriva händelsen, både på traditionell och social media, resonerade med svenskar som uppfattade *vad* som hade hänt – allting runt händelsen tolkades och förstods. Slagord som "i can't breathe" tolkades inte som ett rop på hjälp pga. förlust av syre utan tolkades som ett rop på hjälp mot en samhällsstruktur. Sverige hamnade således i gruppen som förstod medan andra länder såsom Ryssland hamnade i gruppen som inte förstod. "The negative emotions of anger and sadness are evoked as the reader's: the pain of others becomes 'ours' (Ahmed, 2014: 21). Genom att bara *förstå* USA:s känslor kunde svenskarna 'ta åt sig' traumat. Detta vidare exemplifieras av

ilskan mot den svenska polisen. I USA stod BLM demonstranterna i klar kontrast med den amerikanska polisen då dem var hotet och orsaken till traumat. Svenska demonstranter uttryckte samma ilska mot polisen, både i USA och Sverige, vilket visar att de upplevde traumat 'i andrahand'. Svenskarna hade etablerat en temporär "other" (Ahmed, 2014: 28). Genom att placera sig i 'oss' (dem skadade) uppfattade dem svenska demonstranterna ett tydligt 'dem' (orsaken till skadan). Svenskarna delade identitet med amerikanerna då dem identifierade samma 'oss och dem' och samma hot. Dem svenska demonstranterna har således 'tagit åt' sig traumat genom att uppfatta sig som skadad.

Ännu ett exempel på delad identitet är citatet "[e]n polis ska skydda en person. Inte döda den." (Tänk till, 2020, 0:30) och rädslan som flera demonstranter uttryckte. Det fanns en underliggande oro om att detta kunde ske i Sverige. Det fanns en tanke om 'om det kan ske där, varför kan det inte ske här?' Här återkommer även *distant survivor syndrome* som tidigare avsnitt betonade. Dessutom pekar detta mot en delad identitet då svenskarnas kontinuitet och narrativ har brutits. Tidigare var det uppenbart att i en demokrati ska polisen upprätthålla samhällskontraktet och systemet ska skydda befolkningen men George Floyds mord visade motsatsen. En demonstrant säger till exempel "[j]ag kände: Vad är det som händer med verkligheten?" (Tänk till, 2020, 0:50). Även i vad som kallas "land of the free" kan dessa saker hända. Detta kan kopplas till begreppet kulturell trauma som menar att en världsomskakande händelse bryter kontinuitet och narrativ vilket gör att en fragmenterad identitet letar efter en ny förståelse om sig själv och omvärlden (Eyerman, 2004; Hirschberger, 2018; Hutchison, 2010; Smelser, 2004). Det går därför att påstå att Sverige upplevde ett visst kulturellt trauma då dess kontinuitet och narrativ bröts eftersom en oskyldig man mördades av en polis och demonstranter försökte hitta en ny förståelse om vad deras identitet innebär – vad är en demokrati egentligen? Sverige började även ifrågasätta sin historia vilket är något som känslor ofta får aktörer att göra (Crawford, 2000). Det exemplifieras av Carl von Linné debatten då flera svenskar krävde att Linné statyn skulle tas ned eftersom han hade bidragit till rasbiologi (Pontén och Burnett, 2021). Figurer som tidigare stolt representerade Sverige blev nu kastade åt sidan då dem inte passade in i den 'nya' identiteten och narrativet. Sammanfattningsvis fick George Floyds mord Sverige att ställa sig frågan: vem är vi?

4.2.3 Socialisering

Socialisering gjorde det också möjligt för traumat att sprida sig från USA till Sverige. Som tidigare kapitel beskrev är känslor sociokulturella fenomen som baseras på 4 grundläggande förståelser: 1) känslor baseras på tro, bedömningar, förväntningar och viljor vilket skapas av system såsom kulturell tro, värderingar och moraliska värderingar. 2) Tro, bedömningar, förväntningar och viljor är inte medfödda utan inlärd. 3) Känslor är förbestämda förväntningar av grupper som är kontextbestämda och specifika för olika sociala situationer. 4) Känslor är till för att förhindra oönskade beteenden samt för att förstärka och behålla kulturella värderingar (Armon-Jones, 1986; Jasper, 1998). Bland dessa förståelser finns det 2 viktiga ord: bedömning och förväntning. Ett exempel på bedömning är *injustice frames* (Jasper, 1998). Hur en situation uppfattas beror mycket på vad som anses rätt och fel. Moraliska uppfattningar bestämmer tilldelning av skuld och vad händelsen innebär för gruppen. Gällande BLM demonstrationerna finns det två viktiga variabler: vem var offret och vem har skulden? Demonстранterna i USA var tydliga om att George Floyd var offret långt innan fallet hamnade i domstol och en faktisk dom bestämdes. Den amerikanska polisen fick skulden och var moralisk degraderad. Även i Sverige var detta fallet då Floyd presenterades som ett offer av en samhällsstruktur och en moralisk degraderad polis. Det fanns ingen sympati för den amerikanska polisen.

Det andra ordet förväntning spelar också roll. Det exemplifieras av den moraliska chocken av att samhällskontraktet bröts. I USA såväl som Sverige fanns det en ilska av att det var just polisen som hade mördat någon. Som tidigare avsnitt visade bröts ett kontinuitet och narrativ. Moraliskt ska en person som har i ansvar att skydda en befolkning inte använda sina vapen till att mörda den befolkningen. Detta är en av grunderna för dagens liberala demokrati (Economides, 2018). Här finns det också en klar koppling till Sveriges och USA:s identitet som demokrati. Citatet “[e]n polis ska skydda en person. Inte döda den.” (Tänk till, 2020, 0:30) passar återigen in och visar hur demonstranterna i Sverige inte förstod hur en polis, vars ansvar är att skydda, kunde mörda en civil person. Sverige och USA har därmed socialiserats på samma vis då reaktionerna var likadana. De svenska demonstranterna hade samma moraliska bedömning av händelsen och förväntning vilket pekar mot att traumat var en inlärd reaktion som dem svenska demonstranterna agerade på. Detta förklarar även varför samma känslor fanns hos demonstranterna i Sverige som i USA. Som tidigare del visade var känslorna ilska, sorg och smärta vanligt förekommande bland de svenska demonstranterna och som andra studier har visat var dessa även vanligt förekommande bland demonstranterna i USA (Cumberland et al., 2021; Eichstaedt et al.,

2021; Vance och Potash, 2021). Sverige och USA såg samma sak och reagerade likadant – båda blev traumatiserade.

5. Diskussion

5.1 Slutsats

Analysen som har bedrivits i denna uppsats skulle besvara frågan: “Hur kan Black Lives Matter demonstrationerna i Sverige efter George Floyds mord förklaras med begreppet trauma?” För att göra det krävdes svar på två följdfrågor: 1) vilka uttryck för trauma går att identifiera hos Black Lives Matter demonstranterna? och 2) hur har traumat spridit sig från Black Lives Matter demonstrationerna i USA till dem i Sverige? För att göra detta har analysen använt sig av *representational practices* för att identifiera känslorna som uttrycktes bland demonstranterna i Stockholm den 3 juni 2020.

Uttrycken för trauma som gick att identifiera hos BLM demonstranterna var känslorna rädsla, smärta, sorg och ilska som alla är känslor som är vanligt förekommande bland traumatiserade grupper (Cumberland et al., 2021; Eichstaedt et al., 2021; Vance och Potash, 2021). Därtill gick det att identifiera andra känslor som sympati och solidaritet vilket är vanligt förekommande bland vittnen till trauma och som ofta uttrycks när ett trauma har överförts (Ahmed, 2014). Dessa identifierades hos slagorden som användes såsom “i can’t breathe” och hos gester som att knäböja. Alla dessa var *representational practices* som förmedlade olika känslor. Sverige hade alltså upplevt ett trauma i och med att alla dessa känslor fanns bland demonstranterna i Stockholm.

Därtill argumenteras det att traumat hade överförts från USA till Sverige på tre vis: genom Sveriges roll som vittne; den delade kulturen mellan USA och Sverige; samt delad socialisering. Genom att vara vittne till George Floyds mord upplevde Sverige *distant survivor syndrome* för att dem såg vad dem tyckte var en hemsk händelse. Genom att dela kultur kunde Sverige tolka de amerikanska demonstranternas känslor “korrekt” och etablera samma ‘vi och de’ dikotomi mellan till exempel demonstranterna och polisen. Dessutom ledde händelsen till en viss upplevt kulturellt trauma hos svenskarna. Genom delad socialisering reagerade USA och Sverige på samma vis då händelsen tolkades på samma sätt. Exempelvis samma offer identifierades och samma grupp fick skulden. Traumat var en inlärd reaktion.

Sammanfattningsvis: “Hur kan Black Lives Matter demonstrationerna i Sverige efter George Floyds mord förklaras med begreppet trauma?” De svenska demonstranterna upplevde ett trauma vilket bevisas av känslorna de uttryckte som är typiska för traumatiserade grupper. Därtill har det visats hur traumat, som hade sitt ursprung hos en annan grupp, lyckades sprida sig genom Sveriges roll som vittne samt delad kultur och socialisering.

Uppsatsens resultat är dock inte utan brister. En av dessa framgår i “Tidigare forsknings” kapitlet där ett av traumas grundläggande problematiker presenteras: “Hur ska en individ eller grupp förmedla det trauma de har upplevt om de inte själva kan förstå vad som har hänt eller hur?” Känslor är svåra att sätta fingret på. Även om detta problem dels löses av tolkningsverktyg såsom *representational practices* är det nästintill omöjligt att göra absoluta tolkningar av andras känslor. Känslor är ett flytande fenomen som kan förändras från sekund till sekund. Dessutom kan samma känsla uttryckas på flera olika sätt. Detta nämns även i “Metod” avsnittet där problematiken i att separera vissa känslor belyses. Även om kontexten och händelseförloppet är tydligt är det svårt att säga om personen i bilden gråter på grund av sorg, smärta, glädje, chock, frustration, osv. En av uppsatsens brister ligger således i att analysen kräver ‘korrekt’ tolkning av uttrycken för att kunna påstå vilka känslor som förmedlas.

Ett annat problem är att uppsatsen kan anses bidra till en global distribution av makt. Som Ahmed menade så är smärta en del av den globala distributionen av makt då beroende på vems smärta som uppmärksammas så får en grupp antingen hjälp eller inte oavsett hur ‘mycket’ de lider (2014). Genom att flytta fokus från minoriteterna i USA till Sverige får minoriteterna mindre uppmärksamhet och i tur mindre hjälp. Denna uppsats kan alltså anses stjäla “smärt kapitalet” från USA och ge det till Sverige. Dock kan det även argumenteras att uppsatsen hjälper sprida USA:s smärta genom att inkludera USA som en aktiv del i analysen. Dessutom kopplas alla känslor som Sverige uttryckte till USA – fokus ligger fortfarande på de. USA:s narrativ om deras smärta berättas fortfarande men ur en svensk lins.

5.2 Bidrag

Denna uppsats anses bidra till forskningen om känslor inom IR och speciellt den om trauma. Genom att visa hur trauma kan förflyttas till grupper som annars kan anses vara ‘utanför’ kan förståelsen av trauma breddas och dess inflytande kan bättre uppskattas. Som Hutchison

visade i sin artikel kan trauma ha stora konsekvenser för staters säkerhetsstrategier och upplevda hot (2010). Trauma har en förmåga att omvandla vad som annars skulle vara en otäck händelse till en nationell tragedi som kräver en lösning. I Australien innebar det exempelvis en reviderad terroristlagstiftning och ett nytt hot mot det australienska "way of life" (Hutchison, 2010: 77). Detta tillsammans med traumas förmåga att göra avlägsna händelser relevanta för en befolkning gör det till ett kraftfullt fenomen vars roll inom IR måste undersökas mer. Vidare bemöter uppsatsen Hutchisons uppfattning att "trauma may pave a way for the construction of political communities" (2010: 83) genom att bekräfta den men bygger också på genom att öka bredden på dessa "communities". BLM var en politisk rörelse som fick fart i både USA och Sverige på grund av trauma som hade spritt sig. Slutligen finns även ett bidrag i att visa hur socialisering och kultur, som i forskningen vanligtvis conceptualiseras som hinder, i stället borde ses som vägar för trauma att gå från en grupp till en annan. Det öppnar möjligheten att förstå andra stora traumatiska händelser såsom andra världskriget eller 11:e septemberattackerna där trauma inte 'behölls' inom en grupp.

5.3 Vidare forskning

Likt andra studier (Eyeran, 2004; Hirschberger, 2018; Hutchison, 2010; Smelser, 2004) har denna uppsats visat hur trauma kan dra människor samman och skapa nya politiska gemenskaper och identiteter. Eftersom George Floyds mord framkallade en global reaktion från flera stater och dess befolkningar kan andra uppsatser fokusera på dem. Till exempel skulle en jämförelse mellan Sverige och Storbritannien vara givande då den senare har haft problem med polisens beteende och befogenheter innan Floyds mord (Joseph-Salisbury et al., 2021). Detta skulle även möjliggöra en jämförelse med Sverige för att se hur de reagerade; vilka känslor uttrycktes? vilka slagord och gester användes? hur hade traumat spritt sig till de? Detta skulle göra det möjligt att förstå vilka känslor som spelar störst roll (till exempel är det ilska eller rädsla som främst driver demonstranterna?).

En annan möjlighet är att forska om de politiska diskurserna som har skett nu efteråt. Hur bedrivs diskursen kring BLM i USA jämfört med Sverige? Båda hade samma reaktion men har det lett till skillnader och likheter i hur det talas om BLM idag? I USA har den politiska rörelsens stöd minskat sedan Floyds mord men sedan september 2020 har den varit oförändrad (55%). Den totala minskningen är på 12% (Horowitz, 2021). En liknande statistik finns inte i Sverige men det skulle kunna ge en insikt till hur framgångsrik

demonstrationerna var bland amerikanerna jämfört med svenskarna. Efter all denna uppmärksamhet som rörelsen har fått i respektive land skulle det vara intressant att veta vad det har lett till och hur rörelsen uppfattas idag.

6. Referenslista

Ackerley, B. och True, J. (2008) "Reflexivity in Practice: Power and Ethics in Feminist Research on International Relations" i *International Studies Review*, 10:4, Oxford, UK: Blackwell. S. 693–707

Adams, C. (2016) "March 3, 1991: Rodney King beating caught on video", *CBS News*, 3 Mars, <https://www.cbsnews.com/news/march-3rd-1991-rodney-king-lapd-beating-caught-on-video/> [hämtad 11-11-2021]

Aftonbladet (2020) 3 juni, <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/WbEwEL/tusentals-demonstranter-pa-stockholms-gator> [hämtad 12-12-2021]

Ahmed, S. (2014) *The Cultural Politics of Emotion*, (second edition) Edinburgh: Edinburgh University Press.

Altman, A. (2020) "Why The Killing of George Floyd Sparked an American Uprising", *Time*, 4 juni, <https://time.com/5847967/george-floyd-protests-trump/> [hämtad 20-12-2021]

Armon-Jones, C. (1986) "The Thesis of Constructionism" i Harré, R. *The Social Construction of Emotions*. Oxford, UK: Basil Blackwell. S. 32–55

Arnstad, H. "Med Carl con Linné föddes den moderna rasismen", *Aftonbladet*, 17 Juni, <https://www.aftonbladet.se/kultur/a/WbwrBk/med-carl-von-linne-foddes-den-moderna-rasismen> [hämtad 08-12-2021]

Baker, M. och Dewan, S. (2020) "Facing Protests Over Use of Force, Police Respond With More Force", *The New York Times*, 31 maj, <https://www.nytimes.com/2020/05/31/us/police-tactics-floyd-protests.html> [hämtad 18-12-2021]

Barbalet, Jack M. (1998) *Emotion, social theory, and social structure : a macrosociological approach*. Cambridge: Cambridge University Press.

Bayatrizi, Z., Ghorbani, H. och Tehrani, R. (2021) "Risk, mourning, politics: Toward a transnational critical conception of grief for COVID-19 deaths in Iran" i *Sage Journals*, 69:4, S. 512–528, <https://doi.org/10.1177%2F00113921211007153> [hämtad 06-12-2021]

BBC (2020a) "George Floyd death: US protests timeline", 4 juni, <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-52921418> [hämtad 19-12-2021]

BBC (2020b) “Breonna Taylor: Officer in shooting says it ‘was not a race thing’”, 21 Oktober, <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-54634793> [hämtad 08-12-2021]

Bergström, G. och Boréus, K. (2000) *Textens Mening och Makt: Metodbok i Samhällsvetenskaplig Textanalys*. Lund: Studentlitteratur

Britzman, D. (2000) “If the Story Cannot End: Deferred Action, Ambivalence, and Difficult Knowledge” i Simon, R., Rosenberg, S. och Eppert, C. *Between Hope and Despair: Pedagogy and the Rememberence of Historical Trauma*. Maryland, Rowman and Littlefield Publishers. S. 27–59

Bleiker, R. och Hoang, Y. (2006) “Remembering and forgetting the Korean War: from trauma to reconciliation” i Bell, D. *Memory, trauma and world politics: Reflections on the relationship between past and present*. London, UK: Palgrave Macmillan. S. 195–212

Campbell, Joesph W. (2017) *Getting It Wrong: Debunking the Greatest Myths in American Journalism*, (andra upplagan) California, USA: University of California

Caruth, C. (1991) “Unclaimed Experience: Trauma and the Possibility of History” i *Yale French Studies*, 79, S. 181–192

CNN (2021) “How George Floyd’s death reignited a movement”, 21 Maj, <https://edition.cnn.com/2021/05/21/us/gallery/george-floyd-protests-2020-look-back/index.html> [hämtad 08-12-2021]

Crawford, Neta C. (2000) “The Passion of World Politics: Propositions on Emotion and Emotional Relationships” i *International Security*, 24:4, S. 116–156

Cumberland, Denise M., Deckard, Tyra G. och Ellinger, Andrea D. (2021) “Responding to racial injustice by listening and learning from employees” i *Journal of Workplace Learning*, 33:8, S. 606–618

Dasborough, M. et al. (2008) “Measuring emotion – Methodological issues and alternatives” i Ashkanasy, Neal M. och Cooper, Cary L. *Research Companion to Emotions in Organizations*, Cheltenham, UK: Edwin Elgar Publishing. S. 197–208
<http://dx.doi.org/10.4337/9781848443778.00021>

Deliso, M. (2021) *Timeline: The impact of George Floyd’s death in Minneapolis and beyond*, ABC News, <https://abcnews.go.com/US/timeline-impact-george-floyds-death-minneapolis/story?id=70999322> [hämtad 17-12-2021]

- Economides, N. (2018) "The Theory of Social Contract and Legitimacy Today" i *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 9:5, S. 19–28
- Edkins, J. (2003). *Trauma and the Memory of Politics*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Eichstaedt, J. et al. (2021) "The emotional and mental health impact of the murder of George Floyd on the US population" i *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 118:39, <https://www.pnas.org/content/118/39/e2109139118> [hämtad 20-12-2021]
- Ekströmer, J. (2020a) *Deltagare med skyltar vid en tyst protest på Plattan, Sergels torg, i Stockholm City för att visa stöd för Black lives matter.*, Svenska Dagbladet, <https://www.svd.se/hundratals-samlas-pa-sergels-torg> [hämtad 09-12-2021]
- Ekströmer, J. (2020b) *Black lives matter-demonstration på Sergels torg i juni 2020.*, Dagens Nyheter, <https://www.dn.se/varlden/studio-dn-24-juni-ett-ar-efter-protestvagen-mot-rasism-och-polisvald-vad-hander-nu/> [hämtad 12-12-2021]
- Eyerman, R. (2004) "Cultural Trauma: Slavery and the Formation of African American Identity" i Alexander, Jeffrey C. et al. *Cultural Trauma and Collective Identity*, California, USA: University of California Press, S. 60–112
- Fernvall, L. (2020) *I juni förra året samlades tusentals i Stockholm city för att demonstrera för Black Lives Matter.*, Aftonbladet, <https://www.aftonbladet.se/ledare/a/oAOx9V/tror-nagon-svarta-gar-sakra-i-sverige> [hämtad 15-12-2021]
- FOX9 KMSP (2020) "George Floyd dies after being detained by Minneapolis police", 26 maj, <https://www.fox9.com/video/687903> [hämtad 22-12-2021]
- Francois, M. (2020) "Adama Tracore: How George Floyd's death energised French protests", *BBC*, 19 Maj, <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-57176500> [hämtad 08-12-2021]
- Hirschberger, G. (2018) "Collective Trauma and the Social Construction of Meaning" i *Frontiers in Psychology*, 9:1441, doi: 10.3389/fpsyg.2018.01441. S. 1–14
- Holmér, E. (2018) *Posttraumatiskt stressyndrom, PTSD*, 1177 Vårdguiden och Nationella redaktionen, <https://www.1177.se/sjukdomar--besvar/psykiska-sjukdomar-och-besvar/angest/posttraumatiskt-stressyndrom-ptsd/> [hämtad 01-12-2021]

- Horowitz, J. (2021) "Support for Black Lives Matter declined after George Floyd protests, but has remained unchanged since" i *Pew Research Center*, 27 september, <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2021/09/27/support-for-black-lives-matter-declined-after-george-floyd-protests-but-has-remained-unchanged-since/> [hämtad 25-12-2021]
- Howell, Z. och Mikhail, A. (2021) "'The trauma keeps coming': How Black girls grapple with witnessing police violence", *19th News*, 24 maj, <https://19thnews.org/2021/05/the-trauma-keeps-coming-how-black-girls-grapple-with-witnessing-police-violence/> [hämtad 19-12-2021]
- Humphrey, M. (2010) *The Politics of Trauma*, University of Sydney, 15 April, https://www.researchgate.net/publication/273697402_The_Politics_of_Trauma [hämtad 17-11-2021]
- Hutchison, E. (2018) *Why Study Emotions in International Relations?*, E-International Relations, <https://www.e-ir.info/2018/03/08/why-study-emotions-in-international-relations/> [hämtad 23-11-2021]
- Hutchison, E. (2010) "Trauma and the Politics of Emotions: Constituting Identity, Security and Community after the Bali Bombing" i *International Relations*, 24:1, S. 65–86
- Jasper, James M. (1998) "The Emotions of Protest: Affective and Reactive Emotions in and around Social Movements" i *Sociological Forum*, 13:3, S. 397–424
- Joseph-Salisbury, R., Connelly, LJ. och Wangari-Jones, P. (2021) '*The UK is not innocent*': *Black Lives Matter, policing and abolition in the UK*, Manchester, UK: University of Salford, <https://usir.salford.ac.uk/id/eprint/57930/1/The%20UK%20is%20not%20innocent.pdf>
- Kaplan, E. Ann. (2005) *Trauma Culture: The Politics of Terror and Loss in Media and Literature*. New Jersey, USA: Rutgers University Press
- Koram, K. (2020) "Systemic racism and police brutality are British problems too", *The Guardian*, 4 Juni, <https://www.theguardian.com/commentisfree/2020/jun/04/systemic-racism-police-brutality-british-problems-black-lives-matter> [hämtad 08-12-2021]
- Koschut, S. et al. (2017) "Discourse and Emotions in International Relations" i *International Studies Review*, 19, Oxford University Press, S. 481–508
- LaMotte, S. (2021) "George Floyd's death was a year ago and traumatizing details are everywhere. Here's how to cope", *CNN*, 23 maj,

<https://edition.cnn.com/2021/05/23/health/george-floyd-death-anniversary-coping-wellness/index.html> [hämtad 18-12-2021]

Ljungdahl, A. (2020) *Polisen kramar om en demonstrant.*, Expressen, <https://www.expressen.se/nyheter/bilden-splittrar-hon-hyllas-och-kritiseras/> [hämtad 12-12-2021]

Meskeil, L. (2006) "Trauma culture: Remembering and forgetting in the New South Africa" i Bell, D. *Memory, trauma and world politics: Reflections on the relationship between past and present*. London, UK: Palgrave Macmillan. S. 157–175

Nackastrand, J. (2020) 4 juni, Sveriges Radio, <https://sverigesradio.se/artikel/7488429> [hämtad 14-12-2021]

Kroc Institute (2020) "No Justice, No Peace: Engaging the Black Lives Matter Movement", *Kroc Institute*, 17 September, <https://kroc.nd.edu/news-events/news/no-justice-no-peace-engaging-the-black-lives-matter-movement/> [hämtad 08-12-2021]

Novack, Miriam A. och Goldin-Meadow, S. (2017) "Gesture as representational action: A paper about function" i *Psychonomic Bulletin & Review*, 24, S. 652–665

Onwuachi-Willig, A. (2021) "The Trauma of Awakening to Racism: Did the Tragic Killing of George Floyd Result in Cultural Trauma for Whites?" i *Frankel Lecture Series*, 58:4, S. 1–23

PoliceActivity (2020) *Full Bodycam Footage of George Floyd Arrest*, 10 augusti, Youtube, [Full Bodycam Footage of George Floyd Arrest](#) [hämtad 18-12-2021]

Pontén, Annika W. och Burnett, Linda A. (2021) *Linnés förhållande till rasism är komplicerat*, Uppsala Universitet, <https://www.uu.se/nyheter/artikel/?id=16878&typ=artikel> [hämtad 16-12-2021]

Ray, R. (2020) "What does 'defund the police' mean and does it have merit?", *Brookings*, 19 Juni, <https://www.brookings.edu/blog/fixgov/2020/06/19/what-does-defund-the-police-mean-and-does-it-have-merit/> [hämtad 08-12-2021]

Roller, O. (2021) "One Year Since George Floyd's Killing: A Look at Racial Trauma and the Wealth Gap", *Rockefellerfoundation*, 25 maj, <https://www.rockefellerfoundation.org/blog/one-year-since-george-floyds-killing-a-look-at-racial-trauma-and-the-wealth-gap/> [hämtad 18-12-2021]

- Schuppe, J. (2020) "From Eric Garner to George Floyd: Protests reveal how little has changed in 6 years", *NBC News*, 1 Juni, <https://www.nbcnews.com/news/us-news/eric-garner-george-floyd-protests-reveal-how-little-has-changed-n1220501> [hämtad 08-12-2021]
- Sima, J. (2020) "George Floyds död berör också Sverige", *Aftonbladet*, 6 April, <https://www.aftonbladet.se/ledare/a/WOMdGa/george-floyds-dod-beror-ocksa-sverige> [hämtad 08-12-2021]
- Smelser, Neil J. (2004) "Psychological Trauma and Cultural Trauma" i Alexander, Jeffrey C. et al. *Cultural Trauma and Collective Identity*, California, USA: University of California Press, S. 31–60
- Taylor, D. (2021) "George Floyd Protests: A Timeline" i *The New York Times*, <https://www.nytimes.com/article/george-floyd-protests-timeline.html> [hämtad 19-12-2021]
- WBUR (2021) "Trauma, Recovery In Minneapolis 1 Year After George Floyd's Murder", 25 maj, <https://www.wbur.org/hereandnow/2021/05/25/george-floyd-one-year> [hämtad 20-12-2021]
- TV4 Nyheter (2020) *Demonstranten: "Vita människor måste prata med sina barn"* - *Nyheterna (TV4)*, 3 juni, Youtube, [Demonstranten: "Vita människor måste prata med sina barn" - Nyheterna \(TV4\)](#) [hämtad 12-12-2021]
- Tänk till (2020) *Black lives matter-demonstration* | "Varför måste nån dö innan folk bryr sig?", 5 juni, Youtube, [Black lives matter-demonstration | "Varför måste nån dö innan folk bryr sig?"](#) [hämtad 13-12-2021]
- Vance, L. och Potash, J. (2021) "Black Lives Matter Protest Art: Uncovering Explicit and Implicit Emotions Through Thematic Analysis" i *Peace and Conflict: Journal of Peace Psychology*, <http://dx.doi.org/10.1037/pac0000584> [hämtad 20-12-2021]
- Vera, A. och Murphy, Paul P. (2020) "What protesters say is fueling their anger", *CNN*, 30 maj, <https://edition.cnn.com/2020/05/29/us/protesters-anger-george-floyd/index.html> [hämtad 20-12-2021]
- Åman, R. (2020) *Här kramar polisen demonstranterna*, 3 juni, SVT Nyheter, <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/ingen-disciplinatgard-for-knabojande-polis-1> [hämtad 10-12-2021]